

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО МУҲАНДИСЛИК ТЕХНОЛОГИЯ
ИНСТИТУТИ**

“АЁЛ ВА ЗАМОН”

**МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
АНЖУМАН МАТЕРИАЛЛАРИ ТЎПЛАМИ
2018 йил 23 май**

ТОШКЕНТ

“MUHARRIR NASHRIYOTI”

2018

АЁЛ ВА ЗАМОН” мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман материаллари тўпламига етакчи олимлар, профессор-ўқитувчилар, катта илмий ходим изланувчилар, мустақил тадқиқотчилар, магистрантлар ва жамоат ташкилотлари хотин-қизларининг илмий-амалий анжуман материаллари киритилган.

Ташкилий кўмита: проф. У.Т.Мухамедханов, проф. Қ.Т.Олимов, проф.Н.Н.Саъдуллаев, доц.Р.О.Ҳайтов, Ф.Т.Гайбуллаев, Н.З.Адизова, З.Ш.Тўхтаева, Ш.И.Нурмуродова, С.Ю.Норова, С.Дж.Мухамеджанова

Таҳрир хайъати: проф.Г.Н.Наврўзова, доц.Ҳ.Б.Эргашева, доц.Д.И.Рўзиева, доц.Л.П.Мухамеджанова, Г.С.Юнусова, Х.Б.Қувондиқова, Н.М.Бахриддинова, Н.З.Адизова, Ҳ.М.Мўминов

Ушбу тўпланда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг 2018 йил 2 февралдаги ПФ- 5325-сонли “Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонининг ижросини таъминлаш мақсадида Ўрта Осиёлик мутафаккирларнинг баркамол авлод тарбиясидаги ғоя ва қарашлари, жамиятнинг инновацион ривожлантиришда олима ва тадбиркор аёлларнинг ўрни, оила барқарорлигини мустаҳкамлашнинг маънавий-маърифий, ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий асослари, келажакда ёшларни баркамол инсон қилиб тарбиялашда педагогиканинг замонавий тенденцияларини ўрганишга қаратилган материаллар жамланган.

Такризчилар:

проф. Г.Н.Наврўзова,
доц. Ф.Б. Ибрагимова

Мазкур тўпламга киритилган мақола ва маъруза тезисларининг мазмуни, ундаги статистик маълумотлар ва меъёрий хужжатлар санасининг тўғрилигига ҳамда танқидий фикр мулоҳазаларга муаллифларнинг шахсан ўзлари масъулдирлар.

example of third variable is the relationship between ice cream sales and murders in the United States. Although ice cream sales and murder rates are highly related, there clearly is no relationship between the two behaviors (that is, eating ice cream doesn't lead one to commit murder). However, a third variable, heat, is responsible for causing both. Higher temperatures lead to more ice cream sales and higher murder rates. The same is most likely true for the relationship between women on corporate boards and greater financial performance. That is, there is most likely a third variable causing both of these outcomes.

Fortunately, as Alice Eagly points out in her analysis, there are sophisticated statistical techniques that can control for these issues. What happens when we use them? Basically the impact of female board members on financial performance disappears. One large study even found a small reverse effect (greater gender diversity produced *worse* financial outcomes). But, for the most part, it seems that gender diversity in the boardroom has no effect on corporate outcomes (and, if it exists, it's tiny). Let's move on to the next claim.

2. More Women On Corporate Boards Leads To More Productivity And Better Problem-Solving: The argument here is that in diverse boards, each board members brings different knowledge and experience to the company's problems, and, therefore, can solve the problems more effectively. It sounds reasonable, but the research doesn't seem to support this idea. Why? Eagly writes that social processes get in the way of diversity's potential. She explains that men and women have different levels of status in our society, and that can create issues when men and women are forced to work together in a group setting. We also have a preference to be around people who are similar to ourselves and that can create obstacles when we try to diversify our work groups and bring in a woman to work with a group of white men. What does the research say? Sadly, the largest analyses of diversity in groups suggests there is no advantage to gender diversity (and possibly a small disadvantage).

3. More Women on Corporate Boards Leads to Higher CEO Pay: Equilar, a compensation research firm found that companies with greater gender diversity on their boards also paid their CEO's about 15% more than those with less diverse boards. As with the higher profitability claim, there are a number of possibly confounding third variables. For example, we just learned that board gender diversity is associated with the profitability of an organization, so, of course it's also associated with higher CEO pay. It doesn't mean that gender diversity causes the higher CEO pay, and most likely it does not.

In sum, women aren't miracle workers for an organization. But, that's OK, because neither are men. Women should be provided the same opportunities to sit on boards as their male counterparts, because it's the fair thing to do. However, we have to stop stretching the truth in order to promote women's opportunities in organizations. We must not fabricate results about the benefits of hiring women. And we shouldn't have to. Female board members perform just as well as their male counterparts, and organizations who do not appoint women to their boards are stuck in the past and missing out on some great talent.

AYOLLARNING JAMIYATDA TUTGAN O'RNI.
o'qit.Mirzayeva G.A. - BMTI huzuridagi akad.litsey

*Inson uchun birinchi baxt --- uning sog'lig'i,
ikkinchisi --- go'zallikdir.*

Arastu.

Bugun mamlakatimizda ayollarning jamiyatda tutgan o'rni va haq-huquqlari haqida faxr va iftixor bilan juda ko'p misollarga, fakt va dalillarga tayangan holda uzoq gapirish mumkin. Darhaqiqat, mustaqillikka erishgan ilk yillarimizdanoq, xotin-qizlarga bo'lgan yuksak darajadagi e'tibor va e'tirof davlat siyosati darjasiga olib chiqilgani endilikda o'zining yuqori samaralarini ko'rsatmoqda. Biz mamlakatimiz taraqqiyotini, jamiyatimiz rivojini ayollarsiz, ularning faol ishtirokisiz tasavvur eta olmaymiz. Shu bois yurtimizda ayol huquqi, erkinligi, tengligi eng oliy, muqaddas qadriyat darajasiga ko'tarildi.

Keyingi vaqtlarda O'zbekistonda bu borada keng ko'lamli, katta hajmdagi izchil islohotlar amalga oshirib kelinmoqda. Xotin-qizlarning huquq va manfaatlarini qat'iy kafolatlovchi mustahkam qonunchilik bazasi shakllantirildi va bu jarayon tobora takomillashtirib borilmoqda. Bir so'z bilan aytganda, ayolga izzat-hurmat, e'zoz-ehtirom ko'rsatish — millatga ehtirom ko'rsatishning bosh omiliga aylandi.

Binobarin, jamiyatda siyosiy, ijtimoiy-ma'naviy muhit barqarorligi va taraqqiyoti ayollarga, yoshlarga, oilaga bo'lgan munosabat va e'tibor bilan bog'liq. Shuning uchun ham mamlakatimizda ayollarning jamiyatdagi o'rni va rolini mustahkamlash, ularning bilimli, zamonaviy mutaxassis, malakali kasb egalari bo'lishlari hamda sog'lom va mustahkam oila qurishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratish, birinchi navbatda, sog'lom bola tug'ilishi va uni tarbiyalash, onalar va bolalar sog'lig'ini muhofaza qilish kabi masalalarga davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi sifatida qaralmoqda.

Mamlakatimizda ayollarga ko'rsatilayotgan alohida e'tibor va g'amxo'rlikni yana shunda ko'rish mumkinki, 1999 yil — Ayollar yili, 2000 yil — Sog'lom avlod yili, 2001 yil — Onalar va bolalar yili, 2005 yil — Sihat-salomatlik yili, 2012 yil — Mustahkam oila yili, 2013 yil — Obod turmush yili, 2014 yil — Sog'lom bola yili deb e'lon qilinishi, shu munosabat bilan amalga oshirilayotgan ezgu ishlar, tadbirlar zahirida ham ayolga hurmat, ehtirom, ma'naviy va jismoniy kamoloti xususida fikrlash, qayg'urish hissi borligi yaqqol namoyon bo'ladi.

Hozirgi kunda yurtimizda iqtisodiyotning turli tarmoqlarida, boshqaruv va ishlab chiqarish sohalarida 62 foizdan ziyod ayollar ishlamoqda. So'nggi 10 yil davomida kichik va xususiy korxonalarni boshqarayotgan ayollar soni 1,6 barobarga o'sgan bo'lsa, ularning 40 foizdan ortig'i kichik biznes sub'ektlarining rahbarlaridir. Qishloq xo'jaligida esa, ayollar band aholining deyarli yarmini tashkil etadi. Tadbirkorlik tashabbusini amalga oshirish doirasida butun mamlakat bo'ylab maishiy xizmat ko'rsatish punktlari, go'zallik salonlari, sog'lomlashtirish

ИНСОНИЙЛИК ФАЗИЛАТЛАРИНИ ЎЗИДА МУЖАССАМ ЭТГАН ОЛИМА доц. М.Т. Воҳидова – БухМТИ	62
ЖАМИЯТНИ ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШДА ОЛИМА АЁЛНИНГ ЎРНИ ВА РОЛИ (ф.ф.н, профессор Г.Н. НАВРУЗОВА портретига чизгилар) М.А. Раҳмонова, Бух. МТИ “Ижтимоий фанлар” кафедраси катта ўқитувчиси	64
ИБРАТЛИ ҲАЁТ МАКТАБИ доц. Н.У.Нурматова – БухМТИ	68
КОМИЛ ИНСОНЛАР - ВАЛИЙСИФАТ ОНАЛАРДАН ДУНЁГА КЕЛУР доцент Юнусова Г.С. - БухМТИ	72
ШИЖОАТЛИ ВА СЕРҒАЙРАТ ОЛИМА Ибодат Ражабова – шоира, Мавлуда Раҳмонова – БухМТИ	74
AYOL BORKI GO'ZALDIR DUNYO, U BILAN MUNAVVAR HAYOT Ruziyeva N.Z. – ВухМТИ	76
ЖЕНЩИНА И ВРЕМЯ Тошева М. Ш. - АЛ БМТИ, Атавуллаева М. К. - АЛ БМТИ	77
АЁЛГА ЭҲТИРОМ – МИЛЛАТГА ЭҲТИРОМ Хасанова Г.Дж. - БМТИ “Менежмент” кафедраси доценти	80
МАТЕМАТИКА ФАНИ ТАРИХИГА ҲИССА ҚЎШГАН ОЛИМА Ядгаров Ў.Т. – БухМТИ, Ҳайдаров Б.- 8-17 ТЖБАКТ	83
АЁЛ – ОИЛА ВА ЖАМИЯТ ЕТАКЧИСИ катта ўқит. Садуллаева Д.А. – БМТИ	86
AYOL BORKI MILLAT YASHAYDI o'qit. Barotova M.V.- ВМТИ	88
МИЛЛАТ ШАЪНИНИ, МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРНИ АСРАБ-АВАЙЛАБ АВЛОДЛАРГА ЕТКАЗУВЧИ УСТУН - АЁЛДИР доц. Эргашева Ҳ.Б. – БМТИ, доц. Раджабова В.Э. – БМТИ 90	
AYOL BORKI OLAM MUNAVVAR o'qituv. Sidiqova N.N. – ВМТИ	93
ДУНЁ ИЧРА ДУНЁСАН, АЁЛ! ўқит. Абдурахманова Ф.А. – БМТИ, 6-16ТЖБАКТ гуруҳ талабаси Абдугафурова Г.А. – БМТИ	95
БЕНАЗИР УСТОЗ ассис. Нематов Л.А. - БМТИ	98
АЁЛ – БУЮК ВА МЎЪТАБАР ЗОТ Бобомуродова М.Б. - Бухоро нефть ва газ саноати касб-хунар коллежи, Бошланғич хотин-қизлар кўмитаси раиси	99
ИЛМ ҚАРВОНИДА ҲАМИША САРБОН БЎЛГАН УСТОЗЛАР! доц. Воҳидова М.Т. – БМТИ	100
WOMEN'S IMPACT ON CORPORATE BOARDS Urinov B.N. - Researchers at Corporate governance department of TSUE Masharipova Sh.A. - Researchers at Corporate governance department of TSUE	103
AYOLLARNING JAMIYATDA TUTGAN O'RNI. o'qit. Mirzayeva G.A. - ВМТИ huzuridagi akad. litsey	105
РОЛЬ ЖЕНЩИНЫ В СЕМЬЕ, ГОСУДАРСТВЕННОЙ И ОБЩЕСТВЕННОЙ ЖИЗНИ УЗБЕКИСТАНА ст. преп. Мавлонов Ж.Х. – БИТИ	107
АЁЛ – ОИЛА ВА ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИНИНГ УСТУНИ ассис. Турдиева М. – БИТИ	109
АЁЛ – ЖАМИЯТ ГУЛТОЖИ, МЕҲР ВА МУҲАББАТ ТИМСОЛИ доц. Худойназарова Г.А. – БДУ, доц. Ғаниев Б.Ш. – БДУ	111
3- ШЎЪБА. ОИЛА БАРҚАРОРЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШНИНГ МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ, ИЖТИМОИЙ, ИҚТИСОДИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ	114
ЯХШИ ОИЛА УЧУН КУРАШИШ КЕРАК Акрамова М. - БухДУ катта ўқитувчиси, Воҳидова Ш. - БАЙК	114